

Zemljo, ki v njej to oboje raste, Črnogorci in Črnogorke, kakor kako zlato, skrbno iščó in zbirajo in na svojih hrbtih znašajo na odločene prostore. Sploh zemljo ograjajo z nizkimi zidovi in znašajo na take prostore, od kodar je voda ne more splaviti ali kjer je kamenje ne more zasuti. Črnogorci so brzo stopali po skalnati riži, in ko so pribajali mimo mene, pozdravljali so me tako-le: „Z Bogom!“ — jaz pa sem jim odzdravljaj: „Z Bogom, bratje!“ Videl sem, da so vsi ti barbari pri sebi imeli ogromne dežnike. Čim bliže sem bil meje, tim pustejša, golotnejša je bila zemlja. Napósled pridem do Avstrijskega mesta Kotora, ki ga venčajo v višek kipeče skale in kjer se človeku zdi, da je konci svetá. Oddal sem konja dekliču, stisnil sem mu dolar v roko in opomnil: „Hvala ti, sestrice!“ — devica pa je poslovila se: „Z Bogom, brate!“ — in objela me je svoboda!

Nemec. Hamlet bi bil dejal: „Strange, strange, very strange!*)“

Po tem razgovoru smo: Francoski kupec, morskih gob bérnik in jaz veselo na zdravje napili Črnogorcem in Črnogorkam. L. Gojko.

Politične stvari.

Kam jadrajo ustavoverci v državnem zboru Dunajskem?

Prečudni občutki obidejo človeka, če premišljuje dogodbé v državnem zboru Dunajskem zadnje dni preteklega leta. Tu si drzne poslanec (Schönerer) na vsa usta reči: „mi Nemci hočemo biti Prusi!“; — tam je drugi (Obentraut) na ves glas upil: „kaj hočemo mi, vsaj nimamo nobene prave armade, Avstrijska armada stoji le na papirji!“ tretji (Sturm) pa ministre naravnost obdolžuje za zvijače. Vse to se je godilo, a govornikov ni nihče zavračal, niti zbornice predsednik, niti ministri se niso ustavili tem robotim besedam. Čuli so se le nekateri „oho“-klici, ustavoverci pa se drug drugemu zadovoljno namuzovali!!

Kaj bi se zgodilo v vsaki drugi državi, v vsaki drugi zbornici, če bi se kaj takega počenjalo? Vse bi se uprlo: zbornice predsednik, ministri in tudi vsak poslanec.

Kako so ropotali leta 1868., ko je šlo nekaj Čeških učenjakov iz znanstvenih namenov v Moskovo, kako so takrat kričali in pisarili o veleizdaji Čehov itd. „Ustavoverci“ so jih brez konca in kraja psovali, da so šli poklanjat se Ruskemu caru in beračit ga, da vzame Slované pod svoje krilo! A kaj je bilo potovanje nekaterih Slovanov v Moskovo k znanstvenemu shodu v primeri z besedami Schönererjevimi v javni seji državne zbornice? Vendar je to pot „ustaveverska“ gospoda komaj zamrmrala „oho“!

Kako se je zavzel ves svet takrat, ko je Angleški minister unanjih zadev (lord Granville) tako neumno blebetal o Avstrijski armadi! Kaj pa je rekla „ustavoverska“ gospoda zdaj, ko je poslanec Obentraut rekel, da stoji naša armada le na papirji? Nič, prav nič!

Kar se tiče Sturmove psovke z „lisičjo vlado“, ni nas volja braniti ministrov, vsaj so izrastli iz stranke „ustavovercev“ in prijatelji se uže morajo poznati; al vprašati moramo vendar: kam jadrajo s to novo sorto politike, ali je podučljivo za občinstvo, če se ta „gospoda“ zdaj očitno lasá in drug družega dolži nepoštenih in zvijaških dejanj ter svoje umazano perilo očitno

pred svetom razobeša? Naj bi se ustavoverci med seboj ravšali in kavšali, naj bi si sebi samim očitali umazanost in slabo gospodarstvo, nihče ne bo jim tega branil. Avstrijsko prebivalstvo pa mora protestovati zoper to, da se notranji škandali nosijo na ulice. Nič ne demoralizira ljudstva huje kakor ga demoralizirajo škandali v viših krogih. Ne uči se namreč samo sin od svojega očeta, ampak učijo se tudi volilci od svojih poslancev. Kaj si mora misliti priprosti človek, če sliši, kaj počenja ustavoverska stranka dandanes v državni zbornici! Kaj si more priprost pošten človek misliti o takih „zastopnikih“ narodov! Škandali viših krogov so pohujšljivi za nižje kroge in če se ministri dolžé lisijaštva, če se reče, da imamo armado, ki nas toliko stane, le na papirji, in če se celó trdi, da se zavoljo slabega gospodarstva pri nas prebivalstvo želí na Prusko, mora misliti vsak, da je Avstrija uže na najvišji stopinji gnjilobe.

Kak mir, kaka sporazumljivost je bila med ustavoversko gospodo takrat, ko je bila še kupčija s pridobljevanjem pravic za delanje železnic, ko sta se minister Giskra in železniški podjetnik Ofenheim kar na tihem pomenkovala o tem, se ima li tej ali oni železnici državna podpora povikšati za kakih 100.000 gl. ali ne, koliko bi pri tej baratiji imel dobička tisti, ki dobí, in oni, ki dá dovoljenje. Kako so si stiskali takrat roke, ko se je imelo razdeliti leta 1873. posojilo 80 milijonov! Ta je imel na prodaj dodelano železnico, oni novo železnico v delu, tretji jo zavarovati ali je celó prosil nekaj milijonov nepovračljivega posojila za kakega prijatelja. Takrat ni bilo med njimi nobenega razpora, vsi „ustavoverci“, bodi si stari, novi ali celó najnovejši naprednjaški klub — bili so „eden za vse, in vsi za enega“. Isto vlado, katero zdaj „lisičjo vlado“ imenujejo, kako so jo takrat hvalisali! Ni jim bilo na svetu nič popolnejšega memo tega „ustavovernega, liberalnega“ ministerstva. Živelí so kakor vrabci v prosu. Le če se je kak poslanec državopravne stranke oglasil zoper parlamentarni komunizem te vrste ter sváril pred nasledki, skočila je kvišku vsa „ustavoverna“ stranka enako volku, ki brani svoj plen, in potem zasmehevanja in zasramovanja ni bilo konca, — toča vsakovrstnih priimkov se je vsula na-nj. Vsak jim je bil „nazadnjak“, „trcijal“ ali „črnušk Rimljanec“, če ni slepo capljajal za njimi. Le dokler je pri „ustavovercih“ veljalo: „divide et impera“, so mogli vladati. Tudi zdaj bi pač radi še gosdodarili, a deliti med sabo nimajo nič več, zato so se razdrli med sabo in zdaj peró svoje umazano perilo pred svetom; sprli so se z vlado in iz sebe ne morejo sestaviti nobene več.

Res, prebivalstvo Avstrijsko sme upiti: „kje je kak Cromwell, ki bi nas rešil te „ustavoverne“ koterije in njene svojati!“ Dunajski državni zbor je zdaj popolnoma tak, kakor je bil leta 1649. zbor Angleški, ki je prisilil onega vélikega Angleškega državnika, da je razpodil parlament in tako rešil domovino.

Mnogovrstne novice.

* Živinska kuga v Bosni. Omenili smo v lanskem listu, da je mnogo goved poginilo za tako imenovano „Turško kugo“. Al tudi med konji se širi najhujša njih bolezen, to je, da konji, posebno vojaški, postajajo smrkovi. Konec novembra meseca prikazala se je bolezen najprvo v Brodu in še tisti dan zapovedalo je generalno poveljništvo 52 lepih konj ustreliti. Od tega dne pak se je ta bolezen tako naglo razširila, da so dosedaj povprek vsak dan več kot 100 konj postrelili. V eni sami vasi prav blizu Broda, kjer je samo

*) Čudno, čudovito, jako čudovito!